

Αγάπη:**Η μόνη δημιουργική δύναμη**

Σκόρπισε την αγάπη όπου κι αν πας:
 Πρώτα-πρώτα στο σπίτι σου. Δώσε αγάπη
 Στα παιδιά σου, στη γυναίκα ή στον άντρα
 σου, στο γείτονά σου... Μην αφήσεις
 κανέναν απ' όσους έρχονται σε σένα να
 φύγει, χωρίς να νιώθει καλύτερα και πιο
 ευτυχημένος. Γίνε η ζωντανή έκφραση της
 καλοσύνης του Θεού, καλοσύνη στο
 πρόσωπό σου, καλοσύνη στα μάτια σου,
 καλοσύνη στο χαμόγελό σου, καλοσύνη στο
 ζεστό χαιρετισμό προς το συνάνθρωπό σου.

Αδελφή Τερέζα

Ένας καθηγητής κολεγίου ζήτησε από τους μαθητές του της κοινωνιολογίας να πάνε στις φτωχογειτονιές της Βαλτιμόρης και να εξετάσουν το ιστορικό 200 νεαρών αγοριών. Τους ζήτησε, επίσης, να κάνουν μια γραπτή εκτίμηση σχετικά με το μέλλον του καθενός από τ' αγόρια αυτά. Σ' όλες τις περιπτώσεις οι φοιτητές έγραφαν: **“Δεν έχει καμιά πιθανότητα εξέλιξης”**. Είκοσι πέντε χρόνια αργότερα, ένας άλλος καθηγητής κοινωνιολογίας έτυχε να ανακαλύψει αυτή την παλιότερη έρευνα. Ζήτησε από τους μαθητές του να τη συνεχίσουν και να ψάξουν να βρουν ποια εξέλιξη είχαν αυτά τα παιδιά. Με εξαίρεση είκοσι που είτε είχαν ξενιτευτεί είτε είχαν πεθάνει, από τους υπόλοιπους 180, **σύμφωνα με ό,τι ανακάλυψαν οι φοιτητές, οι 176 ήταν επιτυχημένοι δικηγόροι, γιατροί και επιχειρηματίες, με βαθμό επιτυχίας μάλιστα πολύ πάνω από τον μέσο.**

Έκπληκτος, ο καθηγητής αποφάσισε να συνεχίσει την έρευνα σε μεγαλύτερο βάθος.

Ευτυχώς όλοι αυτοί που αφορούσε η έρευνα, ζούσαν στην ίδια περιοχή και μπόρεσε να μιλήσει με τον καθένα ξεχωριστά και να τον ρωτήσει: **“Πού αποδίδεις την επιτυχία σου;”** Σε κάθε περίπτωση, **η απάντηση ήταν επενδυμένη με συναίσθημα. “Σε μια δασκάλα μου”**.

Η δασκάλα ζούσε ακόμα, έτσι ο καθηγητής πήγε και τη βρήκε. Ρώτησε την ηλικιωμένη αλλά με καθαρή σκέψη γυναίκα, ποια ήταν η μαγική συνταγή που χρησιμοποίησε για να ανασύρει αυτά τα παιδιά από τα χαμόσπιτα και να τα εκτοξεύσει στα ύψη που είχαν φτάσει.

Στα μάτια της δασκάλας φάνηκε μια λάμψη και στα χείλη της άνοιξε, αχνά, ένα χαμόγελο.

“Είναι πολύ απλό”, είπε. **“Τα αγάπησα αυτά τα παιδιά”**.

Από το βιβλίο των Τζ. Κάνφηντ & Μ. Χάνσεν «Βάλσαμο για την ψυχή», Εκδ. «Διόπτρα».

Παιδεία είναι η συστηματική προσπάθεια για τη μετάδοση της Αρετής.

Α.Ν. Τσιριντάνης

Όπου Αρετή είναι η αρμονική σύνθεση των επί μέρους αρετών:

Φιλία, Αξιοπρέπεια, Σεβασμός κι Αυτοσεβασμός. Γνώσεις και Γνώση. Ενθουσιασμός, Θάρρος, Σύνεση, Εντιμότητα, Γενναιοφροσύνη, Φαντασία, Ρεαλισμός. Συνέπεια. Φιλομάθεια. Δίνα για Ελευθερία, Ειλικρίνεια, Δικαιοσύνη -ατομική και κοινωνική.

Αγωνιστικότητα, Πίστη, Ελπίδα, Αγάπη. Δημιουργία!...

Το 1977, σε αίθουσα του ΝΙΜΤΣ, στα Ιλίσια, στήθηκε τραπέζι με εισηγητές τους Αλέξη Δημαρά, Φιλολόγο, και Άννα Φραγκουδάκη, Κοινωνιολόγο. Θέμα τους το Αναγνωστικό της Γ' Δημοτικού της Αγγελικής Βαρελά.

Οι εισηγητές ξεχώρισαν κάποια σημεία του βιβλίου και το κατηγόρησαν ότι διδάσκει στα παιδιά την **πειθαρχία**, στα κορίτσια να είναι **νοικοκυρές** και σ'όλους τους μαθητές **μαθαίνει να πιστεύουν και να προσεύχονται** -στον 20ο αιώνα!

Στη συζήτηση που ακολούθησε η, παραστατική πάντα κι αυθόρμητη, συγγραφέας και φιλόλογος **Γαλάτεια Γρηγοριάδου-Σουρέλη** είπε με έμφαση ότι την πειθαρχία, πολύ πριν τα βιβλία και το σχολείο με το πρόγραμμά του, μας την μαθαίνει σε μικρούς και μεγάλους το **αχανές Σύμπαν**. Ο Ήλιος, η Σελήνη, η Γη και όλα τα άστρα, που είναι ρυθμισμένα να λειτουργούν με θαυμαστή ακρίβεια και να φέρνουν την μέρα και τη νύχτα, το χειμώνα και το καλοκαίρι, τις βροχές και τις λιακάδες, τη σπορά και τον τρύγο, το άνοιγμα και το κλείσιμο των σχολείων...

Το σοφό "προοδευτικό" τραπέζι δεν απάντησε... Η **Ελένη Χαλκούση**, ηθοποιός και συγγραφέας του γνωστού βιβλίου "Απλοί, καλοί τρόποι για καλή ζωή", διηγείται ότι βρέθηκε σε συγκέντρωση φεμινιστριών στο Ζάππειο, όπου έβγαζαν λόγους, επιχειρηματολογούσαν, διεκδικούσαν ή έριχναν το ανάθεμα κατά των αδικούντων ανδρών, που... οι ίδιες είχαν... **μοσχοαναθρέψει!**

"-Καθώς μας είδα όλες τις γυναίκες μαζεμένες εκεί να διεκδικούμε, μου ήρθε κάτι σαν ναυτία... Έφυγα βιαστική, τρέχοντας σπίτι μου, να φορέσω την ποδιά μου, να φτιάξω τα κεφτεδάκια μου για να τα βρω με τον εαυτό μου, να ισορροπήσω!..."

Το σκληρό φεμινισμό άλλως τε, από τη Γαλλία του 1975, διαδέχθηκε ο **νέο-φεμινισμός**, ρεαλιστικός, σύμφυτος με τη φύση της γυναίκας "-Ουκ έχθην αλλά συμφύλιν έφυν", Αντιγόνη-, και πολύ μακριά από την διανοούμενη Σιμόν ντε Μπωβουάρ και τις αφύσικες, ξεχασμένες πλέον, θεωρίες της .

Η **Ντρία Χωριανοπούλου**, δασκάλα στα "Εκπαιδευτήρια Δούκα" και Γεν. Γραμματέας τότε της Λέσχης:

"Πριν αρχίσουμε το μάθημα κι ανοίξουμε το αναγνωστικό στην τάξη, εγώ με τους μαθητές

μου, ξεκινάμε με λίγα λόγια προσευχής και έναν ύμνο. Έτσι το μάθημα γίνεται καλύτερα, τα παιδιά δείχνουν μεγαλύτερο ζήλο για να μάθουν, είναι πιο προσεκτικά και συνεργάσιμα. Η αγάπη μεταξύ μας ξεφεύγει από τα πλαίσια του σχολείου. Με θυμούνται στη γιορτή μου μ' ένα τηλεφώνημα, με γλυκά ή λουλούδια. Ακόμα και μεγάλοι πλέον, φοιτητές ή παντρεμένοι, νοιώθουν τον πνευματικό μας δεσμό κι εμπνέονται ή καθοδηγούνται στις ποικίλες φάσεις ή δυσκολίες που τους

τυχαίνουν. Να μην τους δώσω την προσευχή ως εφόδιο στη ζωή τους; Γνωρίζω ότι έξω τα περιμένει η καλτσοδέτα της Μπε-Μπε -η σαρκολατρεία-, η προπαγάνδα των ιδεολογιών - χωρίς αγάπη!-, ο ευδαιμονισμός και ο μηδενισμός...

Το σοφό τραπέζι δεν απάντησε!

Ο πρόεδρος της Λέσχης μας **Π.Ροζάκης** αναφέρθηκε σε δυο βιβλία του Ιατροβιολόγου Αλέξη Καρρέλ - Νόμπελ βιολογίας.

Στο "**Επιστήμη και θαύμα**", με πρόλογο του Χειρουργού και Ακαδημαϊκού **Μαρίνου Γερουλάνου**. Ο Καρρέλ περιγράφει την περίπτωση της

24χρονης Μαρίας Φερράν που, πάσχοντας από φυματιώδη περιτονίτιδα με έντονο τυμπανισμό - και δύο θανάτους δικών της από την ίδια αιτία-, απελπισμένη και από το τελευταίο νοσοκομείο, ζήτησε, ως τελευταία επιθυμία της να την πάνε στο προσκύνημα στην Παναγία της Λούρδης, όπου τη συνόδευσε ο νέος τότε Καρρέλ, γιατρός του νοσοκομείου. Την ώρα της προσευχής, μαζί με πολλούς άλλους ασθενείς μπροστά από το βράχο, απ' όπου έπεφτε το νερό, όπου και το άγαλμα της Παναγίας, ο Καρρέλ, έντρομος είδε το σεντόνι της ξαπλωμένης στο φορείο κοπέλας να κατεβαίνει... Μέσα σε λίγα λεπτά της ώρας είχε πέσει τελείως και η ασθενής, αν και χλωμή, ήταν τελείως καλά, όπως το διέγινωσε σε λίγο και ο Ιατρικός Σταθμός της Λούρδης, που την είχε εξετάσει κατά την είσοδο, μαζί με το φάκελό της από το νοσοκομείο.

Ο Καρρέλ, ύστερα από εναγώνιο προβληματισμό, συγκλονισμένος από το ανεξήγητο επιστημονικά γεγονός της θεραπείας, γονατίζει και προσεύχεται στην Παναγία να ξαναβρεί την πίστη του, που ο ορθολογισμός της Δύσης και της φιλοσοφίας, που είχε σπουδάσει στη Γερμανία, του είχε στερήσει. Στο δεύτερο, ένα μικρό βιβλίο για την **Προσευχή**, με τη γλώσσα ενός απλού ανθρώπου αλλά την εμπειρία ενός σοφού επιστήμονα, ο Καρρέλ συμπεραίνει:

"Το αισθητήριο του ιερού απαιτεί, σχετικά με τις άλλες πνευματικές λειτουργίες, μια ξεχωριστή σπουδαιότητα. Γιατί μας φέρνει σε επικοινωνία με τη μυστηριώδη απεραντοσύνη του πνευματικού κόσμου. Με την προσευχή ο άνθρωπος πάει προς το Θεό και ο Θεός σ κ η ν ώ ν ε ι μέσα του...". "Είναι ατιμωτικό να προσεύχεσαι", έγραψε ο Νίτσε. Στην πραγματικότητα, το να προσεύχεσαι δεν είναι πιο ατιμωτικό από το να πίνεις ή ν' αναπνέεις. **Ο άνθρωπος έχει ανάγκη από το Θεό, όπως έχει ανάγκη από το νερό και το οξυγόνο.**

Κι αν το αισθητήριο του ιερού καλλιεργηθεί παράλληλα με τη διαίσθηση, το ηθικό αισθητήριο, το αισθητήριο του ωραίου και το φως της διάνοιας, φέρνει στην ανθρώπινη προσωπικότητα την πλήρη της άνθιση...".

Το σοφό τραπέζι των "προοδευτικών" για τρίτη φορά δεν απάντησε...Τα μάζεψε γρήγορα και κή-

ρυξε τη συνεδρία ως τελειωμένη.

Σίγουρα οι δυο ιδεολόγοι -αν και επιστήμονες!-, υπήρξαν εξω-πραγματικοί αλλά και δεν μπορούσαν να διακρίνουν την πρόοδο στον Τεχνικό από αυτήν στον Πνευματικό Πολιτισμό. Δύο χώροι αλληλένδετοι και τόσο διαφορετικοί -όσο η εξωτερική και η εσωτερική ζωή. "Η ιδεολογική συνείδηση είναι ψευδής συνείδηση" -Κ.Μαρξ, Π.Κανελλόπουλος-, και δεν μπορεί να κάνει ούτε τη βασική διάκριση, που ήδη, από τις αρχές του 20ου αιώνα, ο πατέρας τις κοινωνιολογίας Μαξ Βέμπερ, είχε κάνει, μιλώντας για Kultur και Zivilisation: **Πνευματικό-Εσωτερικό Πολιτισμό της ψυχής και του πνεύματος και Τεχνικό-Εξωτερικό Πολιτισμό του σώματος**, πρακτικών αναγκών του ανθρώπου και της κοινωνίας.

Πρόδος είναι η σύμπτωση του αξιολογικά ανώτερου και του χρονικά νεότερου. Α.Ν.Τσιριντάνης
* Η πίστη ως βίωμα - ΣΖΤ

Μεταρρύθμιση της Παιδείας στην Ελλάδα δεν σημαίνει απλή αλλαγή προγραμμάτων και συστημάτων, αλλ' αληθινή αναγέννηση της πνευματικής μας ουσίας. Γιατί παιδεία είναι συναγερμός της ψυχής, που ζητάει την ελευθερία της.

Γ. Μποζόνης

Η όποια Πρόδος διανύει τον πραγματικό δρόμο του Παρόντος, χρησιμοποιώντας δημιουργικά την πλούσια Παράδοση του Παρελθόντος, -αποκαθαίροντάς την απ' τη σκουριά, τις πλάνες, τα "κατά συνθήκην ψεύδη" ή την άρνηση-, με κινητήρια δύναμη τον οραματισμό του Μέλλοντος.

Με το διάλογο της Αλήθειας και της Αγάπης ανοίγει και αποκαλύπτεται ο δρόμος προς την εξέλιξη της προσωπικότητας. Ο άνθρωπος βαδίζει πια προς την πρόοδο με μεγάλα βήματα.

Αρ. Ασπιώτης

Το πρώτο πρόβλημα της ζωής δεν είναι η πολιτική αλλά "το πώς θα κάνουμε τους ανθρώπους καλύτερους". Σωκράτης

Το πρωτογενές -από τους Αρχαίους-, ερώτημα είναι: "Εάν είναι διδακτή η Αρετή". Διδακτή βέβαια δεν είναι η αρετή, είναι όμως μεταδοτή. Για να μεταδώσεις όμως Αρετή, πρέπει να έχεις Αρετή. Θέζτε παιδεία; Δώστε μου υποδείγματα!

Α.Ν. Τσιριντάνης * Η πίστη ως βίωμα - ΣΖΤ